

NORGES STATSBANER
GEOTEKNIK KONTOR

Rapport

ASKER STASJON
OMRÅDET MELLOM NÅVARENDE DRIFTSLINJE OG FREMTIDIG TUNNELLINJE

GRUNNFORHOLD

Tegning Gk. 2600.1-4, 749.2 og 2308.2.

Til forskjellige tider og for forskjellige formål er det på dette ca. 350 m lange og 100 - 150 m brede arealet utført grunnundersøkelser, se tegning Gk. 2600.1.

Lengst nord og nærmest Asker stasjon foreligger det undersøkelsen for fremtidig bru over Askerelva, tegning Gk. 749.2. For sørnre del av fremtidig stasjonsplanering frem til tunnelinnslag foreligger tegning Gk. 2600.2 og for forbindelseslinje mellom fremtidig stasjonsplanering og nåvarende driftslinje tegning Gk. 2308.2. Endelig er det utført undersøkelser langs nåvarende driftslinje fra km. 23,45 - 23,80, tegning Gk. 2600.3.

Det samlede materiale vil bli brukt til vurdering av byggegrunner for den prosjekterte stasjons- og linjeplanering og for muligheten av å lagre pukk som det kan bli aktuelt å fremstille av tunnelmasser fra Lier tunnelens østre ende.

GRUNNFORHOLD

Samtlige undersøkelser viser såpass ensartede resultater at det kan gis en felles beskrivelse.

Området er myrlendt og lavtliggende og gjennomstrømmes av Askerelva i flere bukninger. Under flom står området under vann.

Fra nåvarende sumpige terrengoverflate på kote ca. 100,5 er det enten torvlag eller gyttelag ned til dybden 2 à 4 m. For over-

siktens skyld henvises til tegning Gk. 749,2. Dette tervgytjelaget har størst tykkelse på områdets sentrale del og i områdets sydvestre del. Torven har ca. 80 volumprosent vann.

Herunder, dvs. fra kote 97 å 98 er det en meget finkornig sand, som nærmest blir å betegne som mosand ned til kote 91. Innholdet av organisk substans er meget stort slik at volumprosent vann er 60 - 65.

Dypere er det mjøle med organisk innhold ned til kote 87. Volumprosent vann er også her 60 - 65.

I dybden 13 m under terreng, dvs. kote ca. 88 påtreffes en middels fast og ordinær leire med vanninheld 50 volumprosent. Over sentrale områder er det sondert i denne leiren ned til 28 m under terreng uten at fastere grunn er påtruffet.

Ved småbruket Kraglund hvor det er fjell i dagen stikker det ut en fjellformasjon i østlig retning. Dybden til fjell avtar i østlig og er på høyre side av driftslinjen, tegning Gk. 2600,3, bh. 4, ca. 7 m.

Det er helt på det rene at de øvre 13 m av jordlagene, bestående av torv, gyte og mosand og mjøle med organisk innhold vil bli komprimert og gi store setninger for bygningslaster. Den øverstliggende torven og tildels også høytliggende gyte vil komprimeres hurtig. De dypereliggende lag vil først bli komprimert etter et stort antall år.

Byggegrunnen er også svak om lasten påføres så hurtig at det blir liten tid til forhåndskomprimering. Fyllingsmasser bør derfor legges ut i floer.

STASJONS- OG LINJEPLANERING

Etter foreliggende planer skal det fylles i en høyde av 2 - 3 over næværende terreng. Denne planeringen bør legges ut i 2 floer i høyden for å unngå brudd. Hvor det er utpregede torvlag vil fyllmassene synke hurtig ned under overflaten. Fallstørrelsen kan bli ca. 2 m i anleggstiden. Det vil bli ettersynkninger på langt sikt som krever løfting. Forholdet er velkjent fra utlegging av

jernbaneutfyllinger over myr. Dog har man vanligvis hatt lang anleggstid og også hatt anledning til å utføre drenering på forhånd (tervgrøfter) slik at ettersynkningen er blitt noe redusert.

Det foreligger for øvrig allerede erfaringer fra dette stedet idet det pr. desember 1956 er fylt endel steinmasser nærmest tunnelinnslaget. Se oversiktstegning Gk. 2600.2 og profiler tegning Gk. 2600.4. På dette stedet rekker torvlaget ned til ca. 2,5 m og underliggende myrelegyte er meget vannholdig til stort dyp. Grunnforholdene er her ikke ved fjellkanten noe svakere enn på det nordenforliggende område.

Steinen ble tippet fra fullhøyde kote ca. 103, dvs. i høyde ca. 2 m over myren. Overkant steintipp har siden utfyllingen sluttet i desember 1956 sunket ca. 1,5 m og steinmassen har trengt 3 - 4 m ned under opprinnelig myreoverflate. Ettersynkningen i løpet av 2½ år har følgelig vært 1,5 m og den umiddelbare synkning under tipping minst like stor. Oppbuling av terrengeoverflaten på siden er tydelig merkbar. En slik oppbuling vil bli noe mindre ved å fylle i floer.

Tar man for seg lengdeprofilet for sørre del av stasjonsutfyllingen som også omfatter lengdeprofil for forbindelseslinje frem til nævnevende driftslinje, tegning Gk. 2308.2, så fremgår det at den faste undergrunnen er meget kupert. Eksempelvis har man fjell 0,5 m under terreng ved pel 2355 og også moderat dybde ved pel 2361. Den mellomliggende 110 m lange strekningen er 14 m dyp fjellkløft som er fylt med de samme lett komprimerbare masser som er karakteristisk for sørre del av området. Over denne fjellkløften må planeringen overbelastes i lengst mulig tid under anlegget for å få redusert ettersynkningene. Man må allikevel regne med at det blir en svank over kløften og at linjen må justeres med mellomrom.

Av det samme lengdeprofilet fremgår også at man har den samme sterkt komprimerbare og lite beredyktige byggegrunn fra pel 2375 frem til nævnevende driftslinje ved pel ca. 2390. Uten at det direkte foreligger undersøkelser er det også helt på det rene at nævnevende driftslinje fra bru over Askerelva frem til Bondivannet ligger på svak grunn.

Linjeplanering og stasjonsplanering bør som allerede nevnt utføres i 2 repriser i høyden. Undre fyllingsreprise bør være noe bredere enn den øvre slik at det blir en kontrafylling av bredde minst 5 m. Undre og første reprise bør ikke utlegges nærmere nævnte åpne Askervelv enn 5 - 10 m.

Forsiktig overbelastning, f.eks. 1,0 og 2,0 m Stein trinnvis over F.P. bør gjennomføres både for å påvise sikkerhet under togtrafikk og for å redusere etterstninger under drift.

LAGERPLASS FOR PUKK

Det kan ikke innenfor det undersøkte området pekes på noe sted som er egnet for lagring av pukk i større høyder uten at grunnen på forhånd er preparert. Dog skulle det være mulig innenfor en tilstrekkelig bred planering opp til F.P., som utføres som angitt foran å lagre pukk i beskjedne høyder. Belastningen av pukk måtte da påføres trinnvis i høyden, f.eks. i første omgang 2 m over F.P. Etter en viss tids komprimering for denne lasten skulle det så være mulig å øke pukkbelastningen til 3 m og senere muligens til 4 m. Grunnens bereevne er på dette stedet sterkt avhengig av forhåndskompresjonen og dermed også av den tid som står til rådighet før det foretas en økning av belastningen. Det er gjennomførbart å øke kompresjonshastigheten ved å utføre vertikal sanddrenering. Denne må utføres før det legges ut stein eller subbus.

Med tanke på pukkverk på fast grunn i skråterrenget vest for det undersøkte areal er det vestre del av myrarealet, omfattende fremtidig stasjonsareal bakover til Askervelvens krysning som har størst interesse som pukklager. Dette gjelder for pukk-lager som skal fjernes og brukes før tunnellinjen kan tas i bruk. Fylling med subbus fra pukkverket over østre del av myren kan gi brukbar lagerplass for driften. Pukken må da spres over tilstrekkelig stort areal slik at lastökningen pr. tidsenhet blir liten.

Grunnens bereevne til enhver tid skal kontrolleres ved hjelp av på forhånd nedsatte piezometre for avlesening av porevannstrykket.

SAMMENDRAG

På det undersøkte lavtliggende areal består grunnen av terr og gytjige masser til stort dyp. For stasjons- og linjeplanering

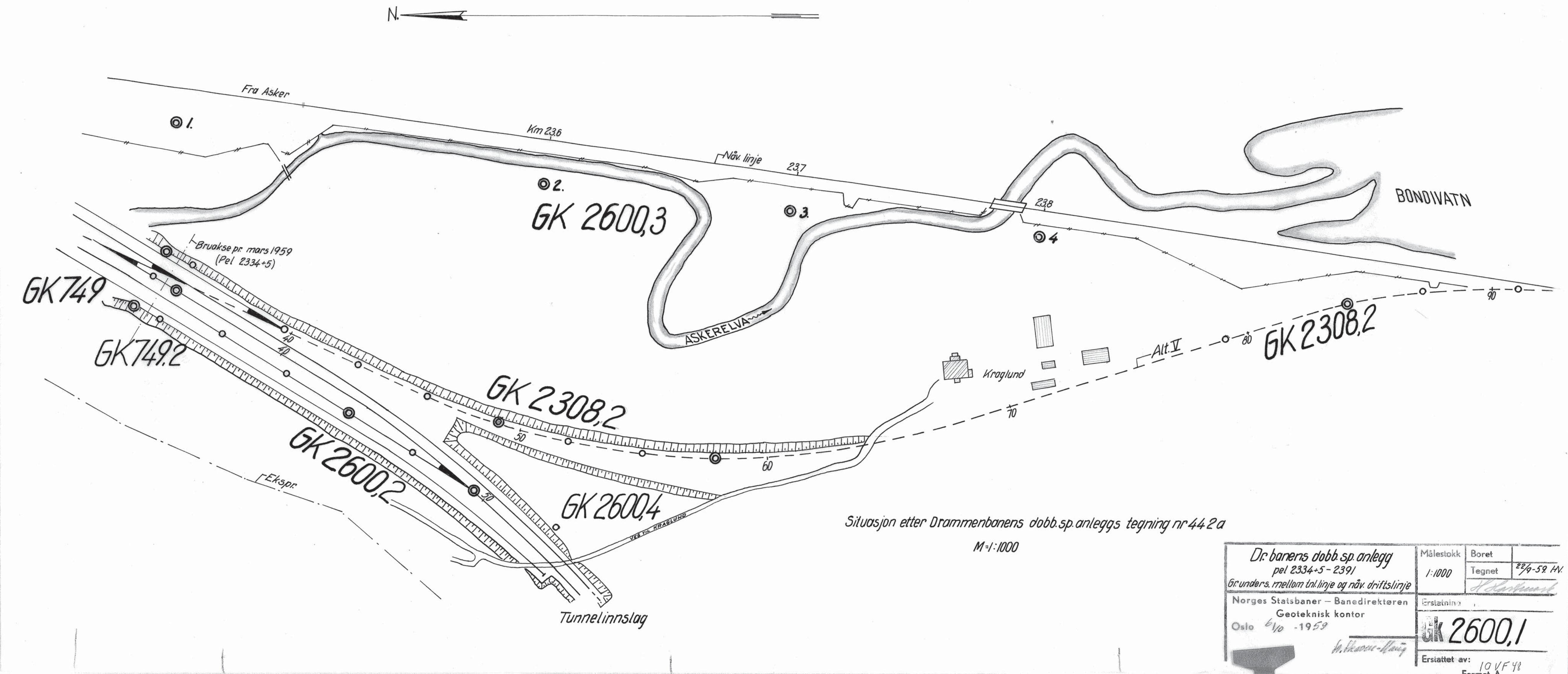
til en höyde av 2 - 3 m over myreverflaten er det nödvendig å legge ut massene i 2 floer for å unngå brudd eller oppvalkning. Planeringen skal prøvebelastes og grunnen komprimeres ytterligere med minst 2 m steinmaterialer over F.P. Tidlige erfaringer med fylling over torv og gytje kan ikke direkte overføres da anleggstiden her må formodes å bli kortere.

Brukbar lagerplass for pukk i beskjeden höyde kan det bare regnes med ved at man sørger for at pukkhøyden øker langsomt.

Grunnens bereevne skal kontrolleres ved poretrykksmålinger.

Oslo, 6. oktober 1959.

Sø. Skeaven-Haug

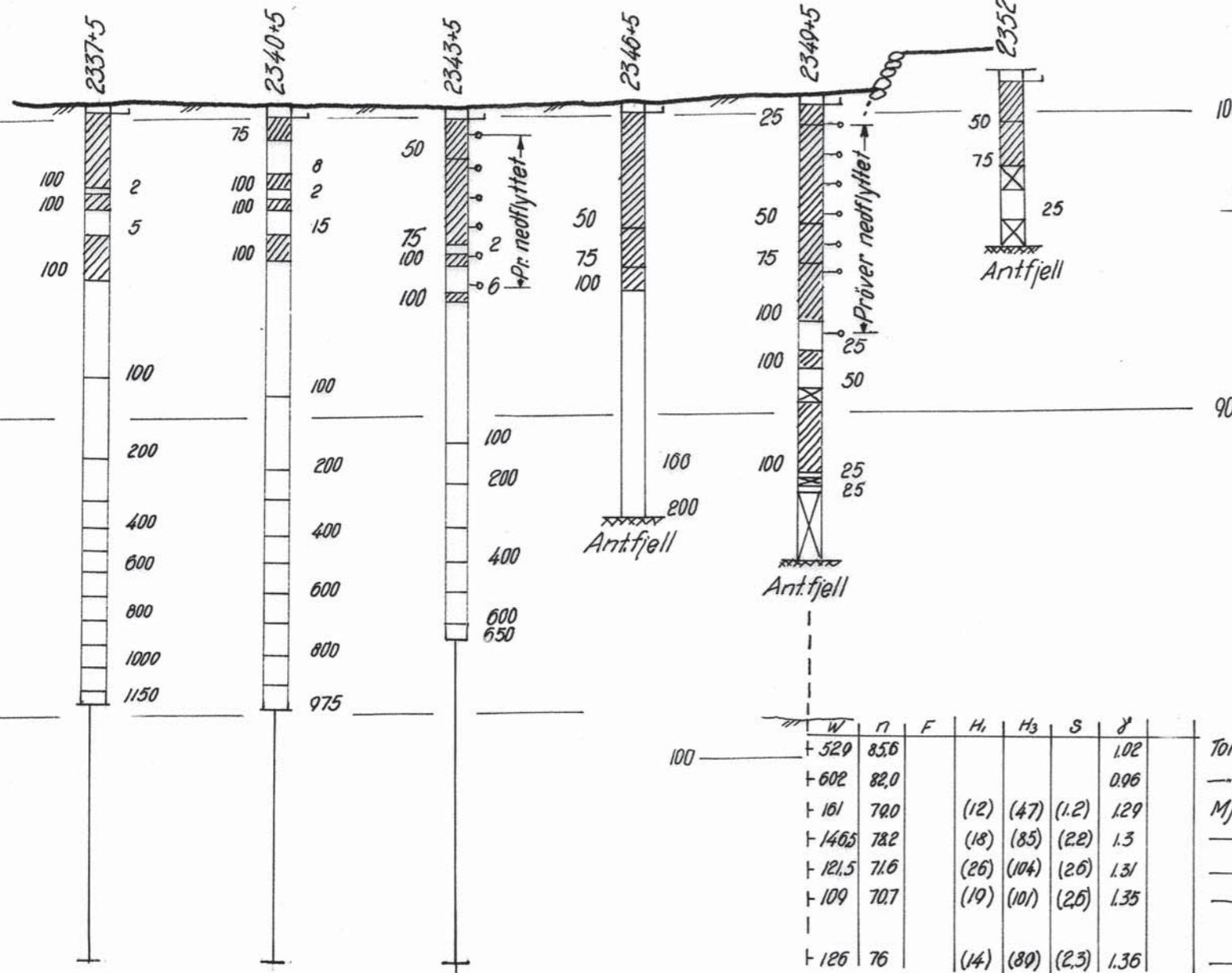
Pel 2335

2340

2345

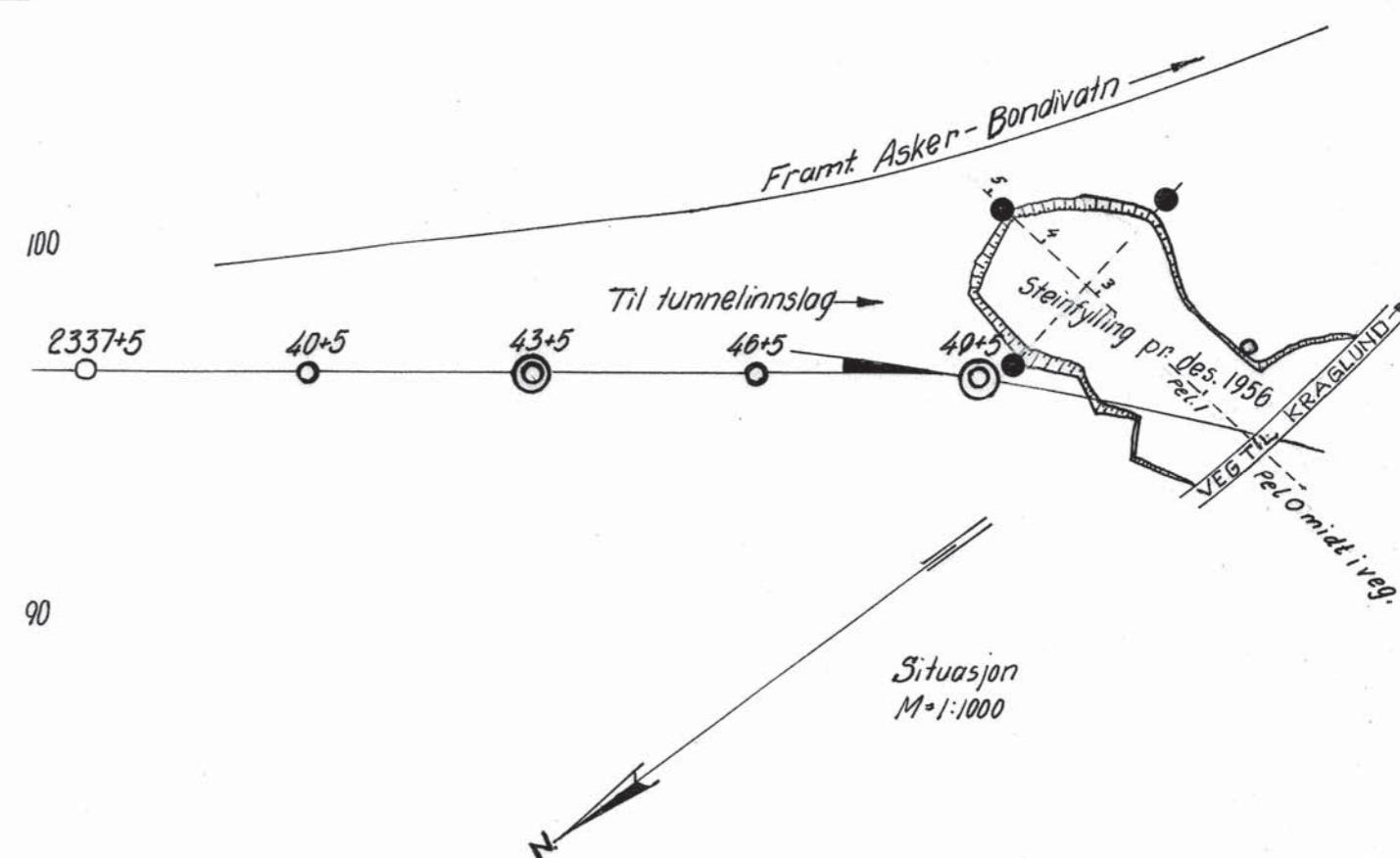
2350

2355

Prøver nedflyttet

	w	n	F	H ₁	H ₃	S	δ
- 45.8	67.0		(21)	(93)	(24)	1.49	Mjelegytje
- 70.5	63.2					1.53	Mosand. gytjig
- 187.0	77.0		(38)	(150)	(3.5)	1.18	Torvgytje
- 62.5	61.0					1.59	Finmo, sv. gytjig
- 70.0	62.0					1.5	Finmo. gytjig m/råtne rottrevlinger og grasstrå
- 69.0	62.5					1.53	Mosand m/råtne trerester

w = vanninnhold i vektsprosent av tørrsubstans.

n = " i volumprosent = porositet.

F = relativ finhet.

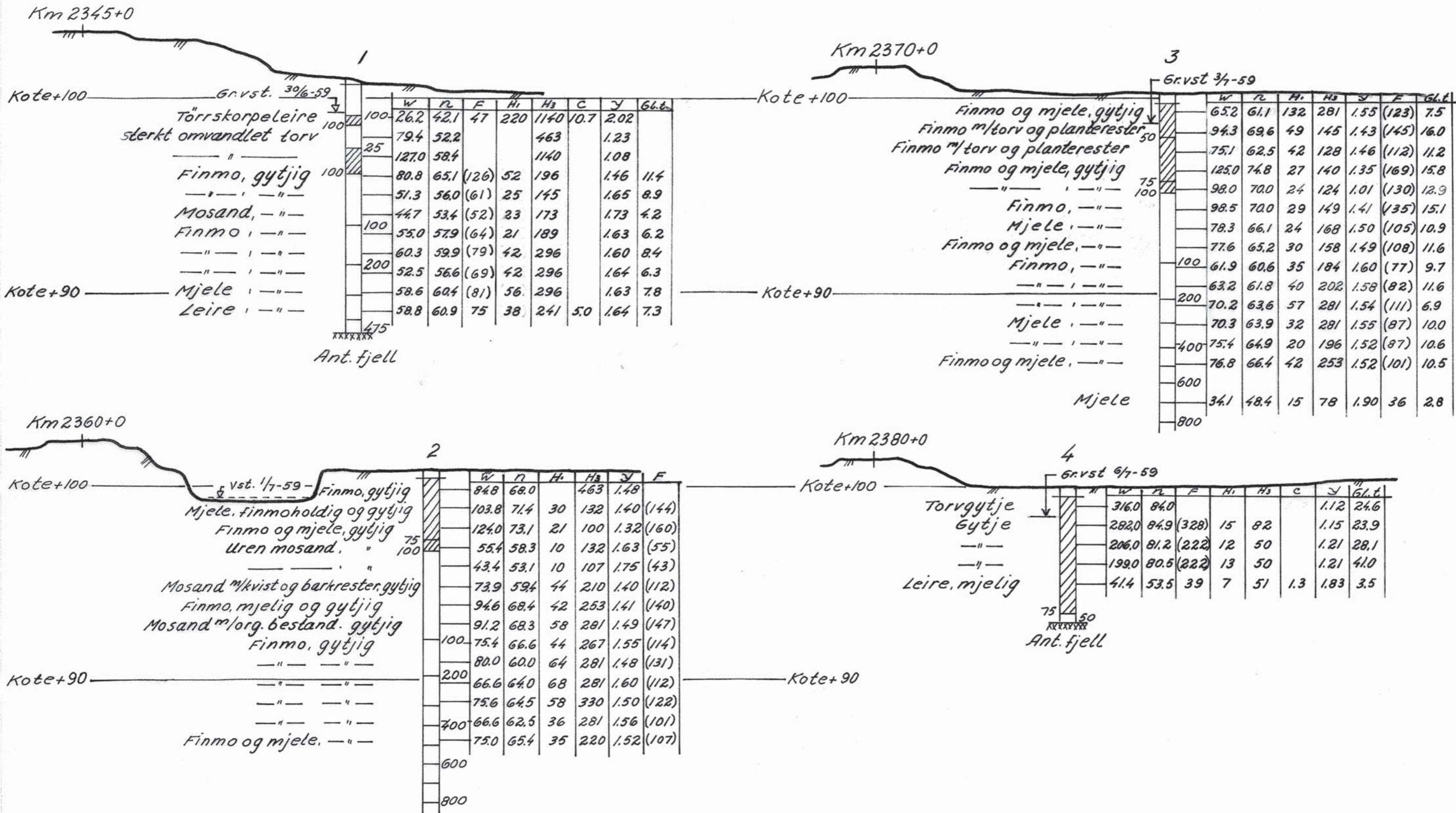
H₁ = " fasthet i omrørt prøve.H₃ = " " i uomrørt "s = kohesjonsskjærlasthet i prøven, uttrykt i tonn pr. m².δ = volumvekt i tonn pr. m³.

o = humifisert organisk stoff i vektsprosent av tørrsubstans.

w_L = flytegrense.w_p = utrullingsgrense.

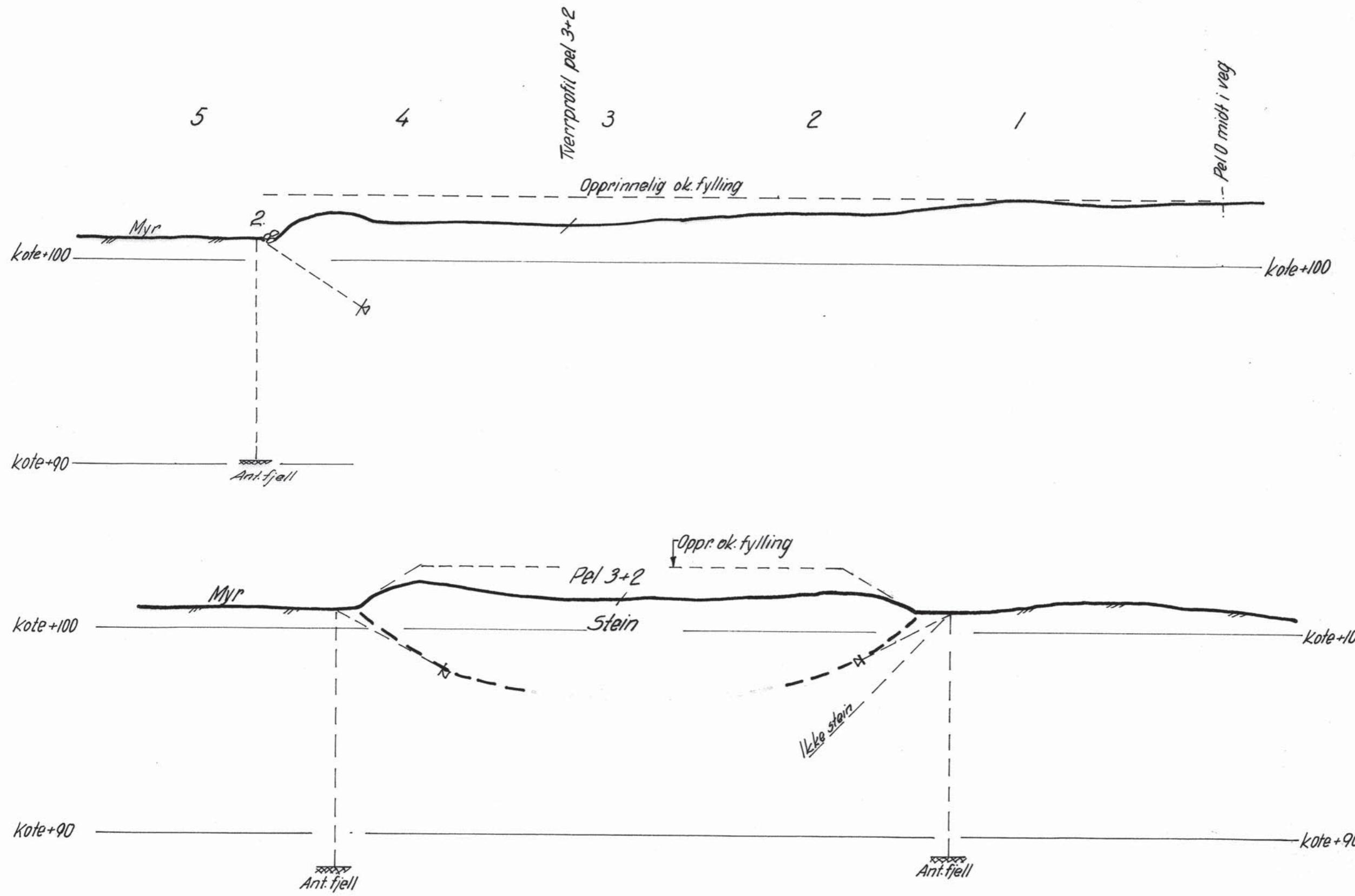
1 boringsbok Lab. 33-45/214

Dr. banens dobb.sp. anlegg Pel 2337+5 - 2352+8 Asker st.	Målestokk 1:200 Tegnet HK 1:1000	Boret HV. 1/6-59.	Mars-59
Norges Statsbaner - Banedirektøren Geoteknisk kontor Oslo 6/10 - 1959			
GK 2600,2			
Erstattet av:			

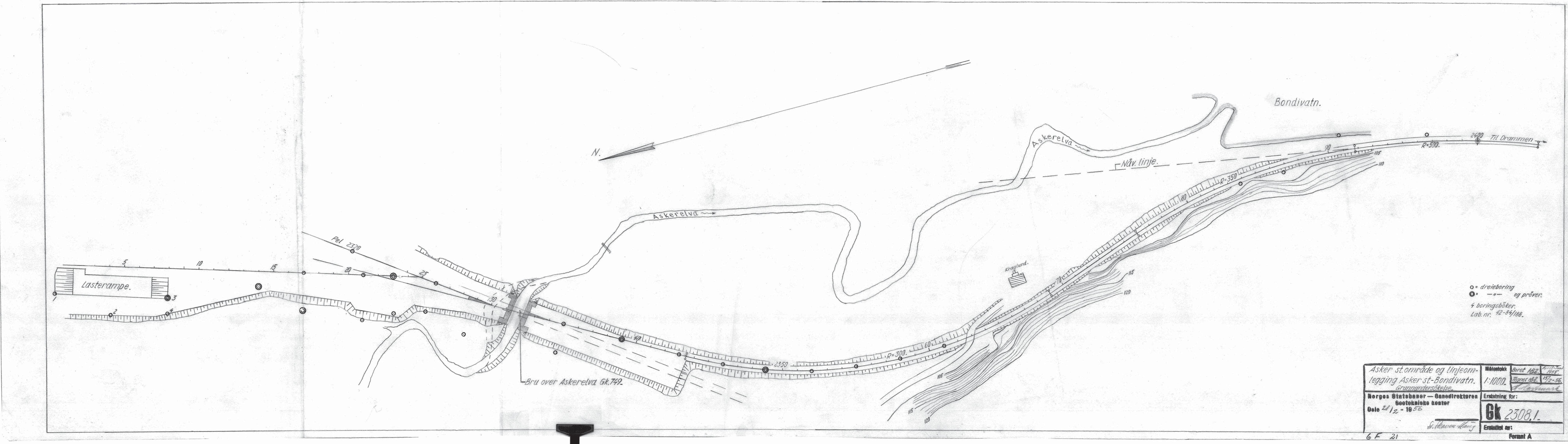

1.6ok. Lab.nr 5-49/218

Asker - Bondivann Drømmen. Km 23,45-23,80 Grunnundersökelse	Målestokk 1:200	Boret 0.Ra Tegnet --	Juni 59. Aug. 59.
Norges Statsbaner - Banedirektøren Geoteknisk kontor Oslo 6/10 -1959	S. Hestmark <i>S. Hestmark</i>	Ersattning 1:21	
Gk 2600,3			
		Erstatte av:	

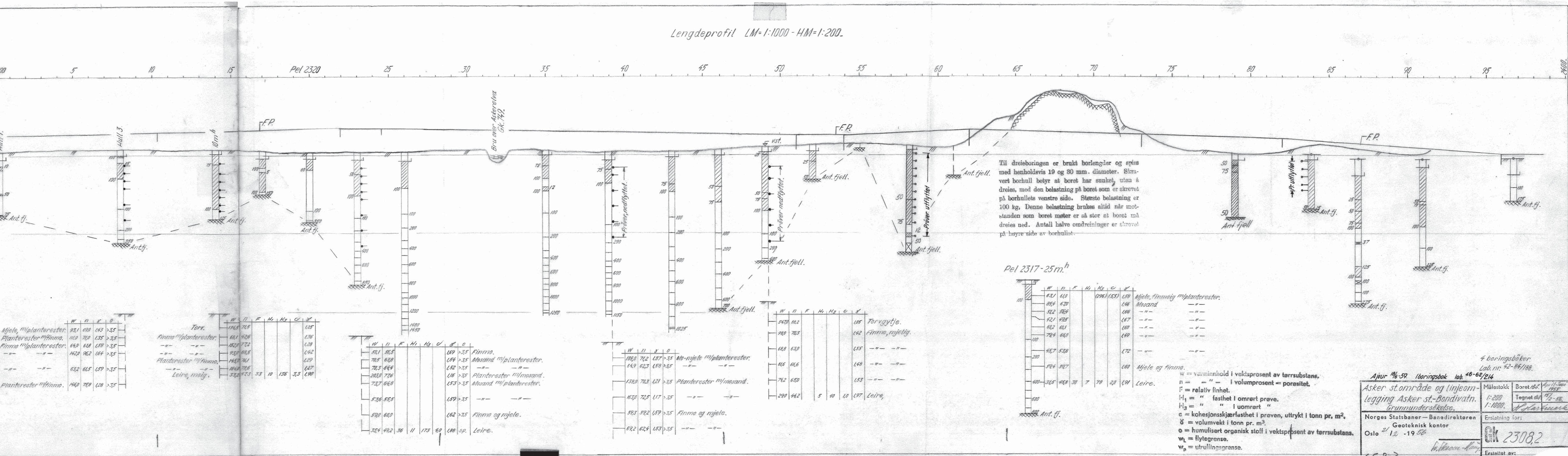
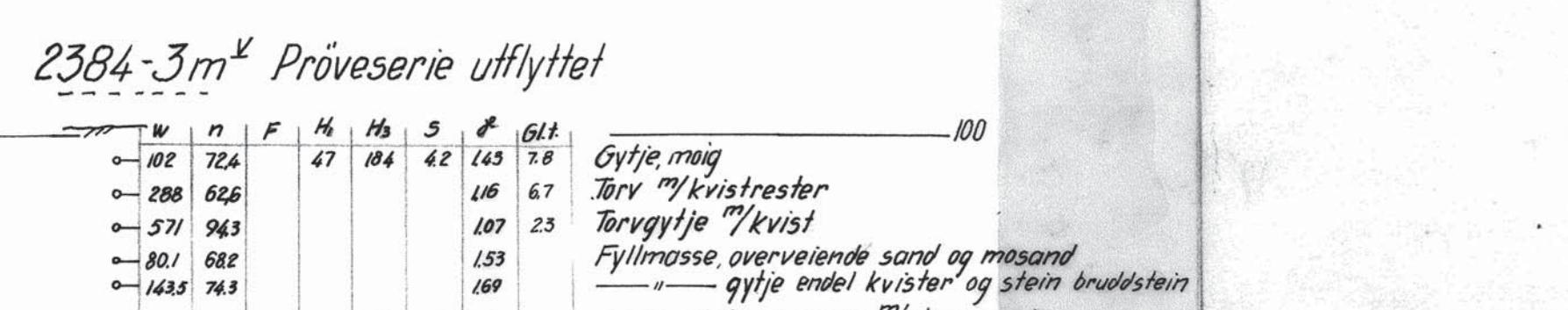
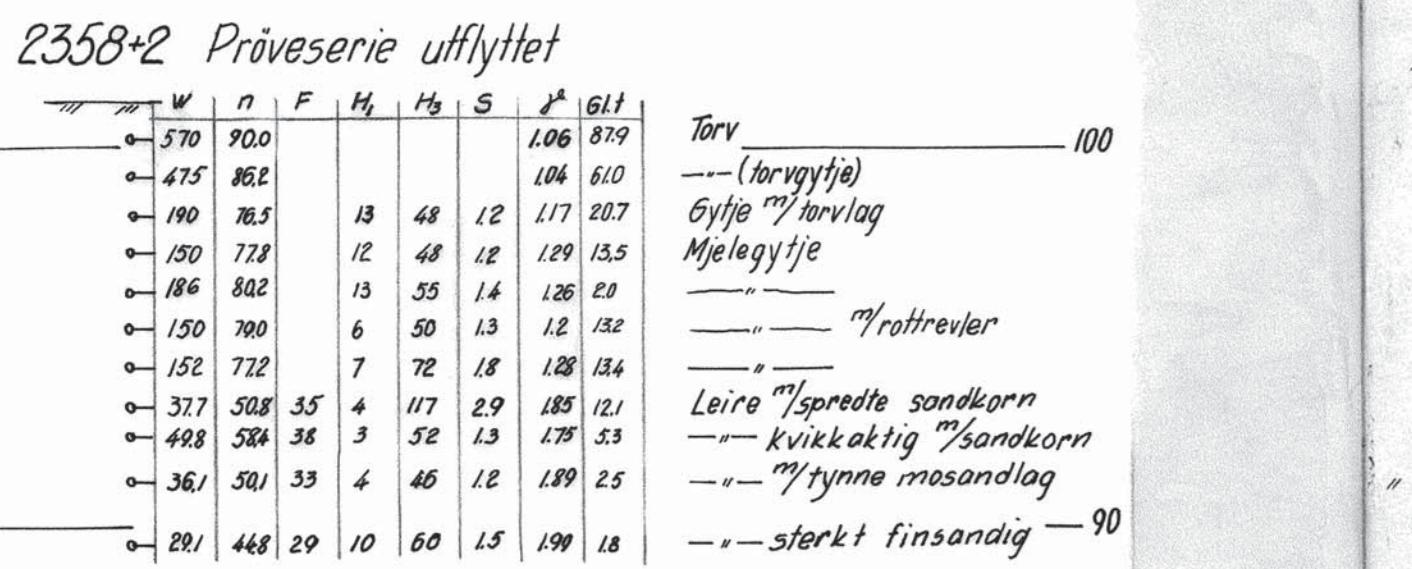
Asker st. Drammensb. dobb. sp. anlegg pel 2350 Fyllingstipp ⅓ tunnelinnslag	Målestokk 1:200	Boret ØAa Tegnet
Norges Statsbaner — Banedirektøren Geoteknisk kontor Oslo 6/10 -1959	Erstatning for:	Gk 2600,4
5 HF/10		Erstatnet av: f. J. Haugen

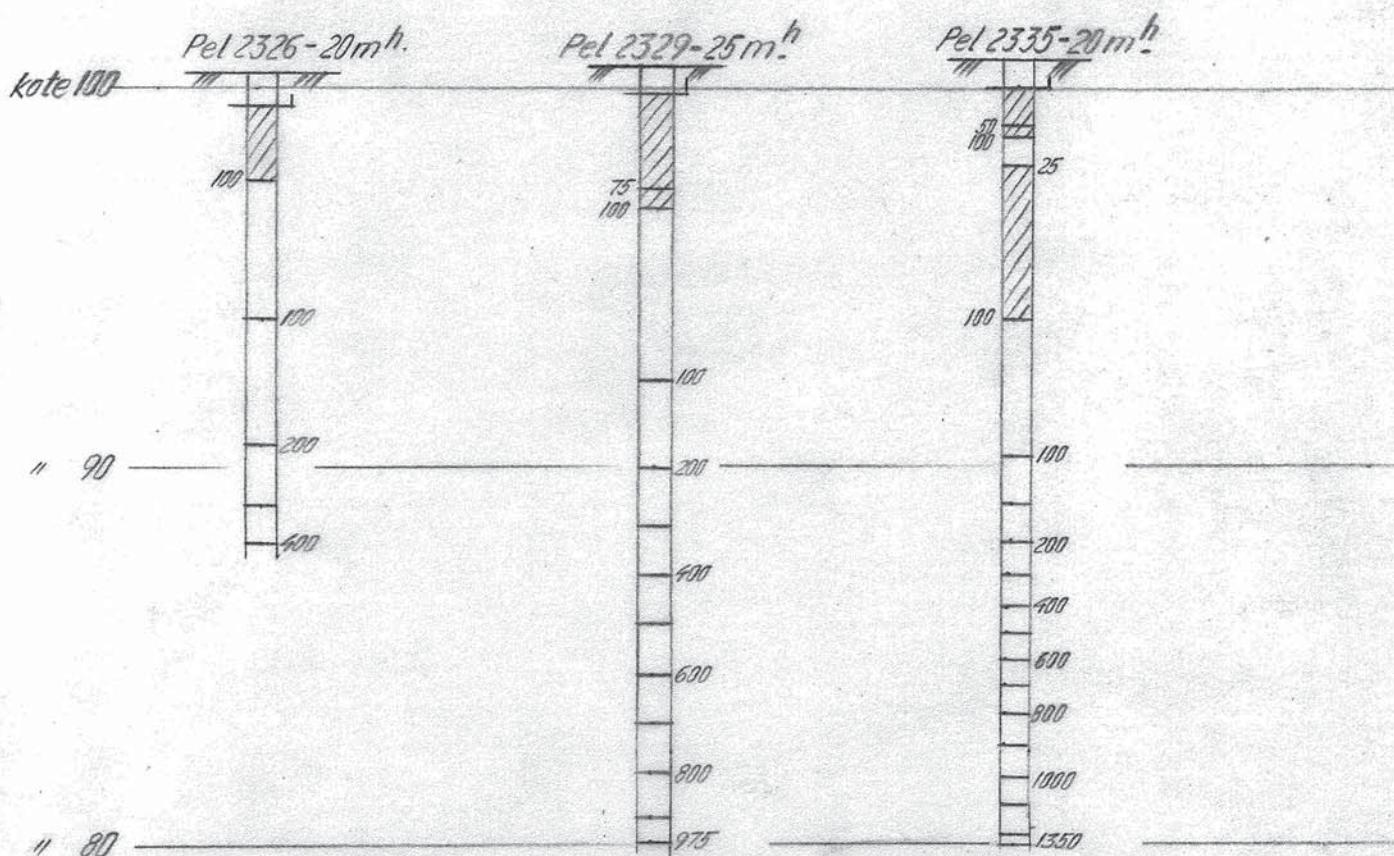
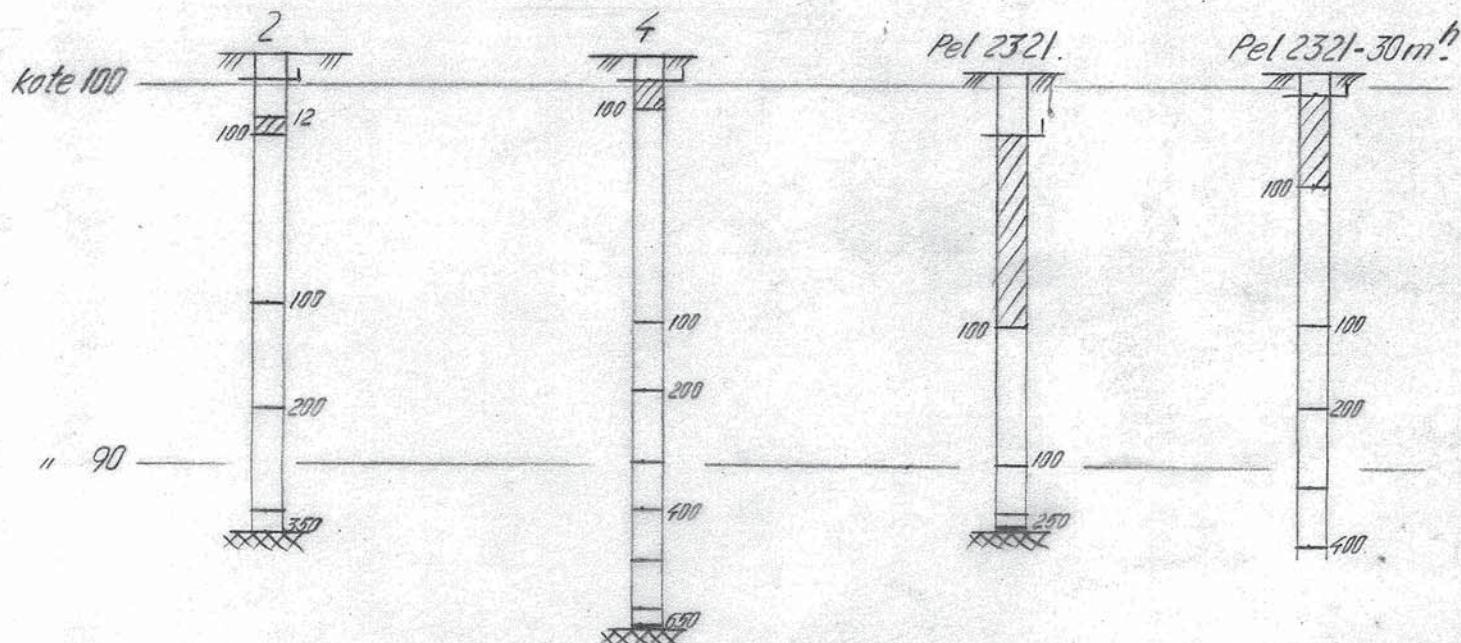

Asker st. område og linjeom-	Målestokk	Boret 100.	1.11.1955.
legging Asker st.-Bondivatn.			
Grunnundersøkelse.			
Norges Statsbaner — Banedirektoratet			
Geotekniske kontor			
Oslo 24/12 - 1956			
S. Haugen			
Erstatning for:			
Gk 2308,1.			
Erstatter av:			
Forsatt A			

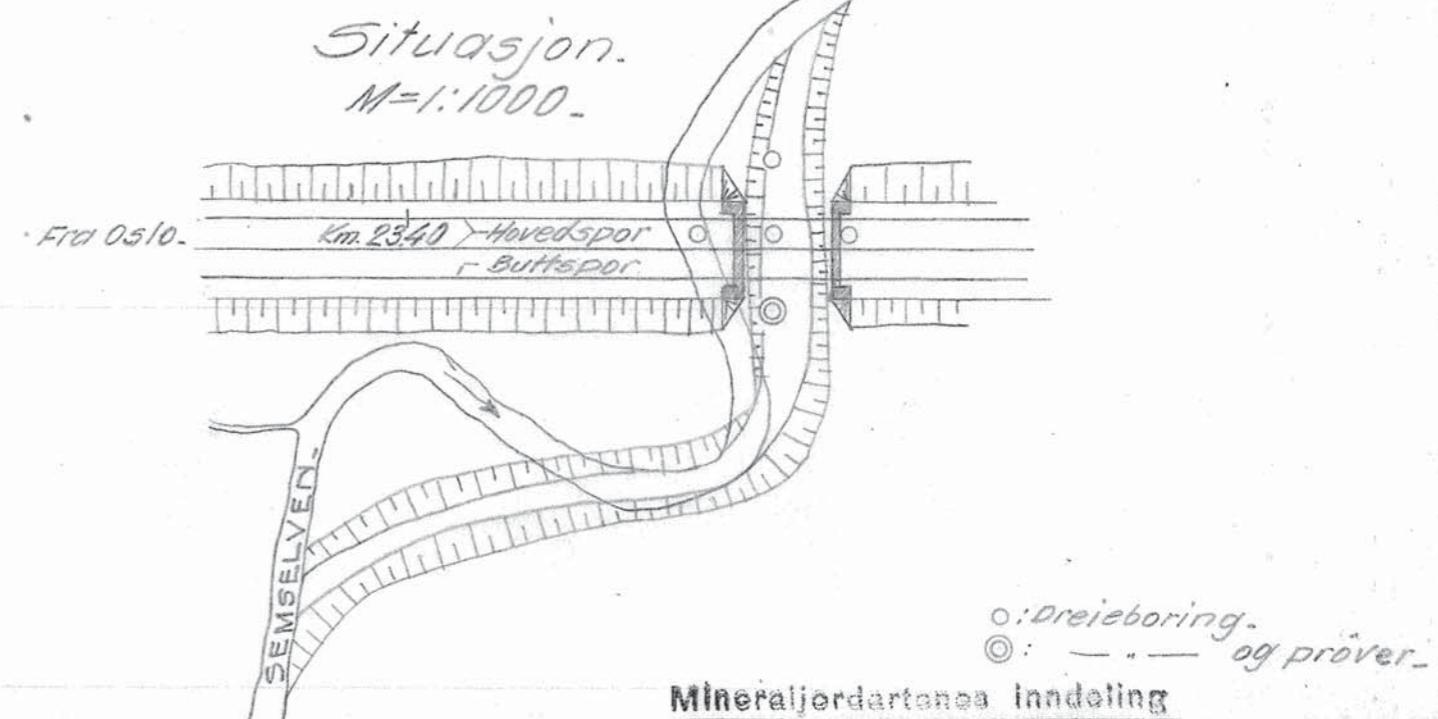
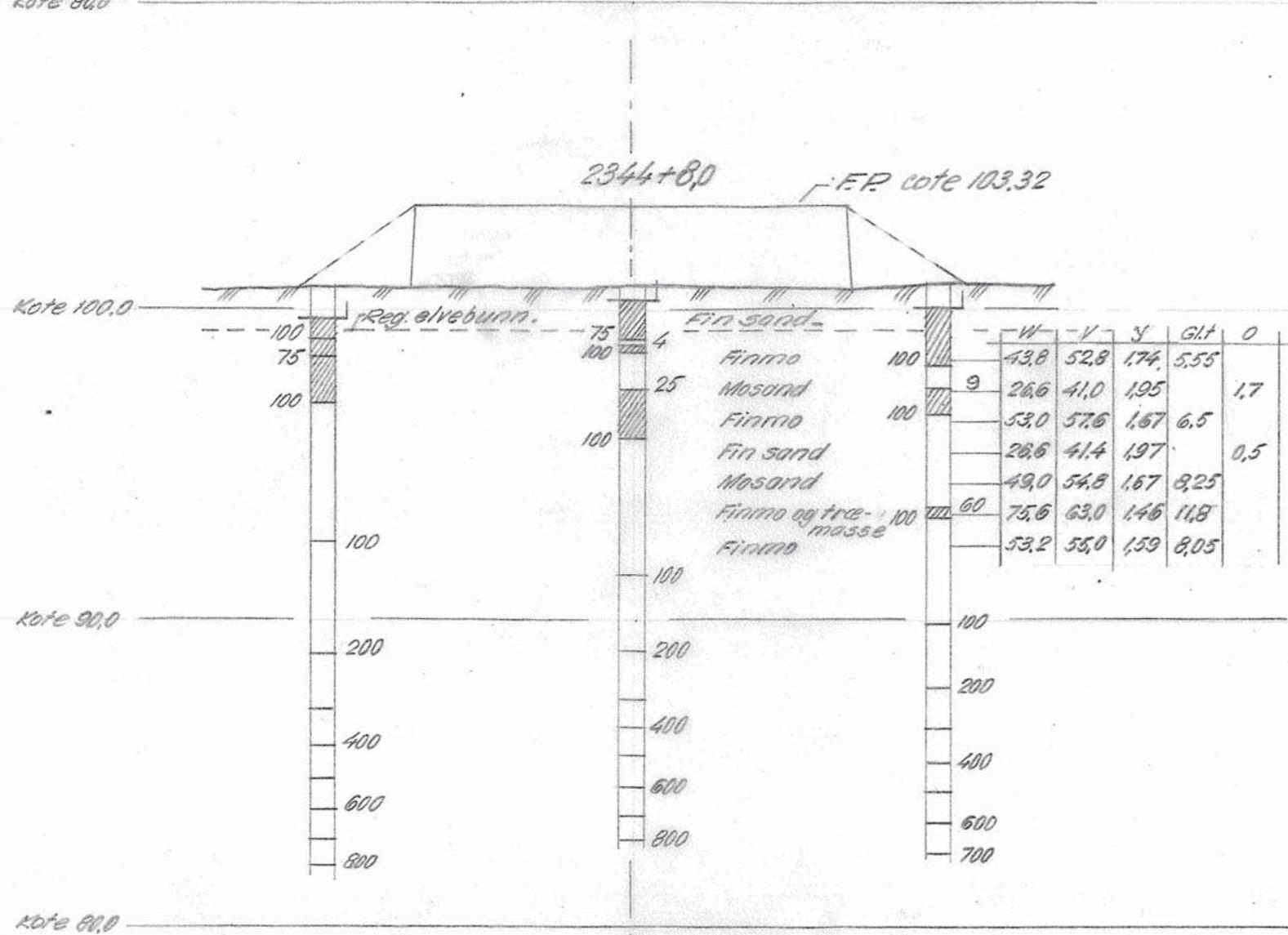
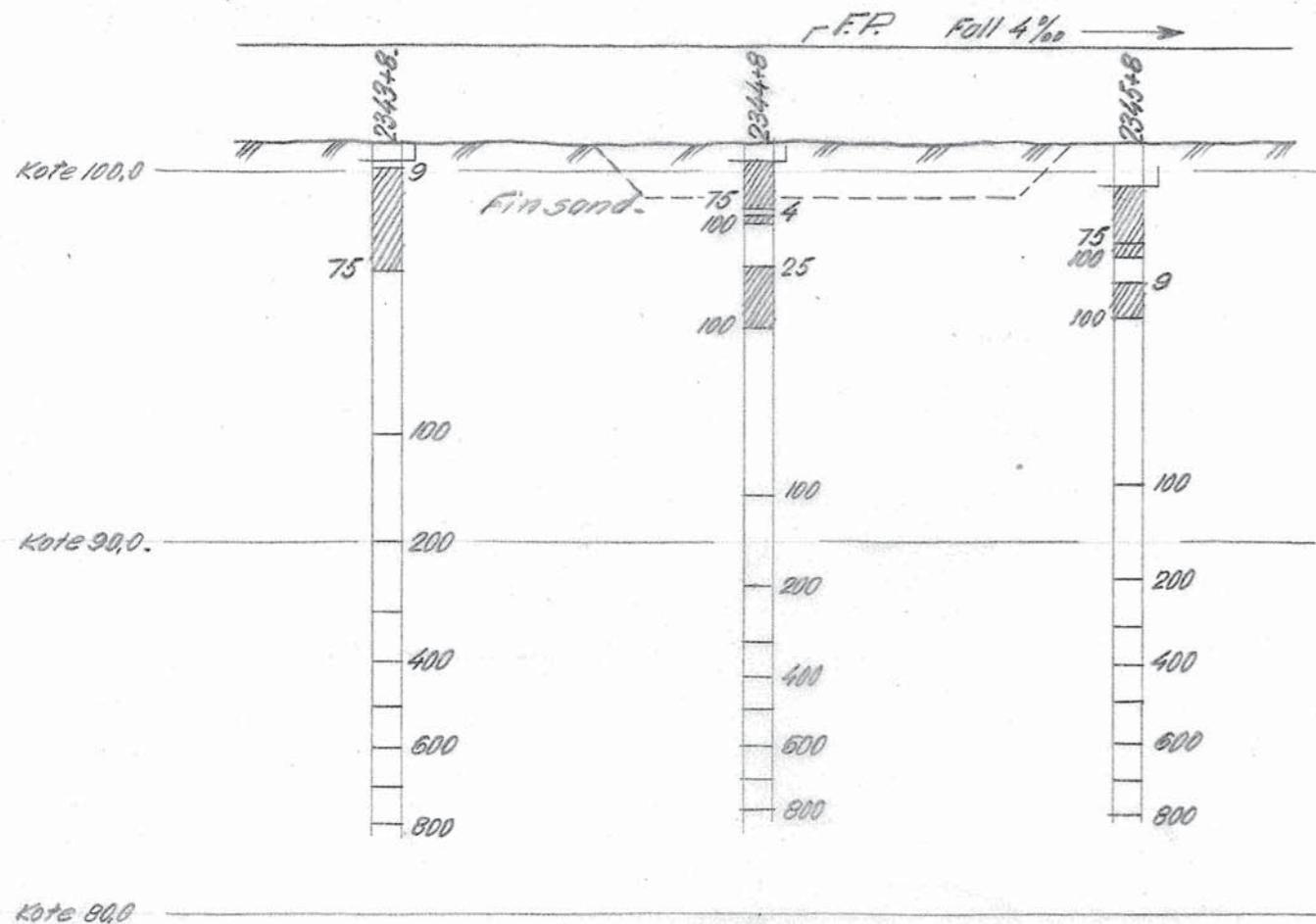
BORINGER MARS 1959

Lengdeprofil LM=1:1000 - HM=1:200

Asker st. område og linjeom- legging Asker st.-Bondivatn. Grunnundersökelse.	Målestokk	Boret	Apr.-Juni 1955
	1:200	Tegnet	18/2-56.
Norges Statsbaner — Banedirektøren Geoteknisk kontor Oslo 21/12 - 1956	Erstatning for;		
<i>S. Hansen-Sørensen</i>		GK 2308,3.	
		Erstattet av: 9HF12	

Mineraljerdartenes inndeling etter korndiameter.

20-0 mm grov	Grus
6-2 " fin.	
2-0,6 " grov	Sand
0,6-0,2 " fin	
0,2-0,06 " grov	Mosand
0,06-0,02 " fin	
0,02-0,006 " grov	Mjæle
0,006-0,002 " fin	

Leirkorn

W = vanninnhold i vektsprosent av tørrsubstans

V = — — i volumprosent.

F = relativ finhet.

H₁ = " fasthet i omrørt prøve.

H₂ = " " i uomrørt "

K = kohesjonsskjærfasthet i prøven, uttrykt i tonn pr. m².

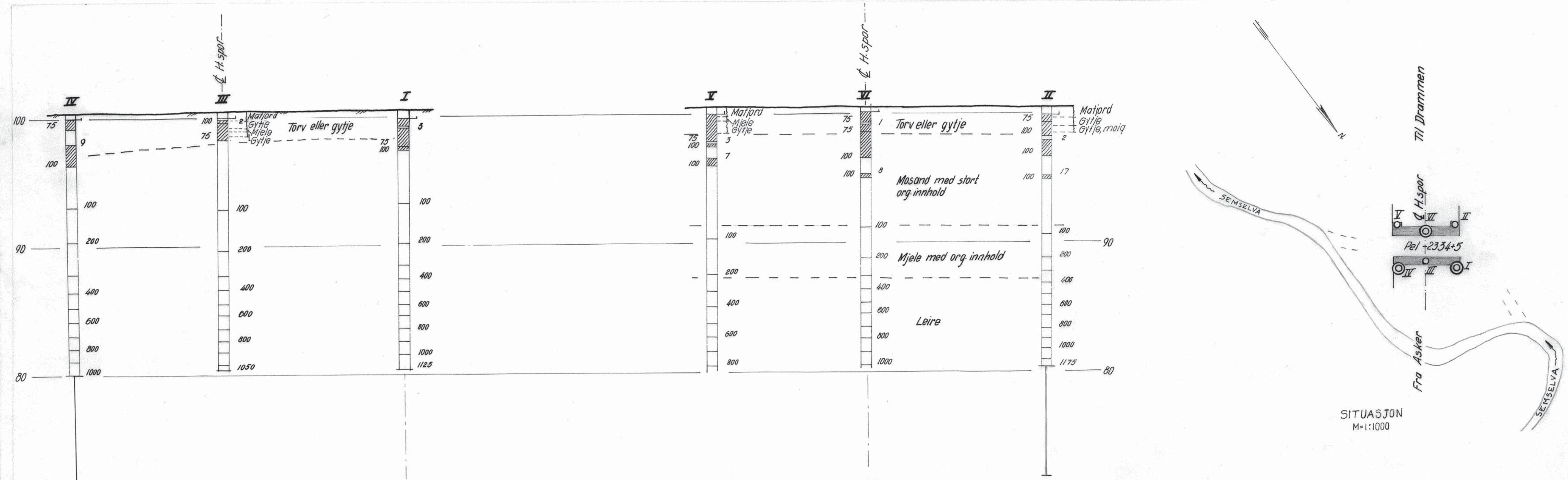
Y = volumvekt i tonn pr. m³.

O = humifisert organisk stoff i vektsprosent av tørrsubstans.

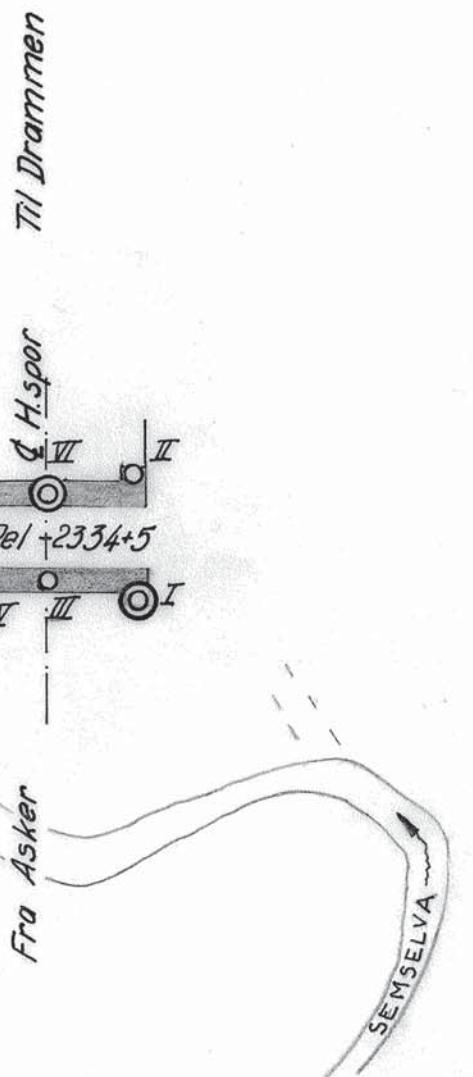
pH tall <7 angir sur reaksjon og tall >7 basisk reaksjon:

98-102/1 1-3/141, 1-3/142

Bru over Semselva. Dobbsp. Asker-Brokerøya p. 2345 Grunnundersøkelse -	Målestokk 1:200 1:1000	Boret: 0.A. sept 48 Tracet: K.P. 10-1949 U. Skarv-Haug.
Norges Statsbaner — Banedirektøren Geotekniske kontor Oslo 3 1/2 - 1949	Erstatning for: GK 749.1	
A. F. Rosenvold	Erfattet av: Format A 44B 67	

SITUASJON
M=1:1000

	W	n	H ₃	s	δ	G/I.	
	47,0	53,2	202	4,5	1,67	Tørrkorpeleire, mjølig	Kote 100,0
	187,0	79,3			1,21	32,3	Tørv, moig.
	169,0	75,3			1,21	23,1	"
	47,6	54,5			1,69	5,8	Finmo, gytjig.
	29,8	40,5			1,76		Fin sand, grovmoig.
	32,1	40,9			1,68		Mosand
	42,9				15,3		-- " planterester
					70,7		Planterester, finmoig.

	W	n	F	H ₁	H ₃	s	δ	O	
	29,4	44,4	48	136	463	6,9	1,95	1,3	Tørrkorpeleire, mjølig.
	140,0	74,2					1,27	>44	Mjøle, gytjig, "røtne trerester
	18,2	24,1					1,57	>44	Finmo, mjølig, " planterester
	31,4	44,9					1,88	1,6	Fin sand, grovmoig
	2700						>44		Røtne kvister og bark
	1400						>44		"
	97,5	66,2					1,34	>44	Kvist og bark, "endel mosand.
	70,1	62,3					1,51	>44	Finmo, "røtne planterester
	51,3	54,8					1,61	>32	"
	62,3	59,6					1,55	>32	Mjøle, sv, finmoig.
	60,5	60,3					1,60	>32	"
	53,4	58,0					1,60	>32	"
	65,2	61,0		(526)	(74)		1,55	>32	" leirholdig.
	34,8	48,5	41	25	136	3,3	1,88	1,1	Leire
	47,0	54,3	52	17	173	4,0	1,70	2,0	" , mjølig.
	33,6	48,0	38	18	210	4,6	1,91	1,0	"
	40,4	53,0	44	16	173	4,0	1,85	0,9	"
	30,2	51,3	51	10	124	3,1	1,86	1,0	"

Bru over Semselva		
Drammensb. dobb.sp. anlegg pel 23345		
Grunnundersøkelse		
Norges Statsbaner - Banedirektøren		
Geoteknisk kontor		
Oslo 6/10 - 1959		
S. Skarven-Haug		
GK 7492		
Erstattet av:		
Format A 10 VF YD		